

RAPORTTI

Kauniaisten kaupunki

Gymnasiet Grankulla samskola tilaselvitys

**09.11.2015
Juha Heino
Arkkitehti SAFA**

Sisällysluettelo

- 1. Toimeksianto**
- 2. Nykytilojen kartoitus**
- 3. Arviointi tilankäytöstä ja tilatarpeesta**
- 4. Toimenpiteet**

1. Toimeksianto

Kauniaisten sivistystoimi on päättänyt teettää selvityksen Kauniaisten ruotsinkielisen lukion (GGS) tila- ja tilatarveratkaisuista sekä aiheuttamista kustannuksista tulevan tarveselvityksen lähtötiedoksi.

- Tutkitaan GGS:n tilankäyttöä
- Lukion oppilasmäärä kasvaa, tutkitaan tilavaihtoehdot oppilasmäärillä nykyisellä oppimäärällä 300, sekä 350 oppilaalla.
- Tilankäytön tunnuslukuina käytetään opetushallituksen ohjeita (lukion tilantarpeen tunnusluvut)

2. Nykytilan kartoitus

GGS toimii ruotsinkielisen yläasteen kanssa (Hagelstamska skolan) samoissa rakennuksissa. Pääosin koulujen tilat ovat erillään, mutta osin koulut yhteiskäyttävät tiloja. Yhteiskäytössä ovat mm. liikuntatilat, ruokala ja keittiö, auditorio sekä kirjasto.

GGS:n tilat ovat 1417 hym² suunnitelmista mitattuina, sekä lisäksi yhteiskäytössä liikunta- ja ruokalatilat. Näistä tiloista opetustiloja on yhteensä n.971 hym².

Opetustilat jaetaan yleisopetustiloiksi ja aineopetustiloiksi. Aineopetustilat ovat varusteltuja tietyn oppiaineen vaatimusten mukaisesti (kuvaamataito, musiikki, tekstiilityö, tekninen työ, kemia, fysiikka, biologia). Yleisopetustiloissa ei ole ainekohtaista erityisvarustelua. Yleisopetustilojen pinta-ala on 661 hym² ja aineopetustilaja on 310 hym² (laajennuksen jälkeen).

Nykytilanteen tarkastelu:

- Tarkastelu on keskitetty yleis- ja aineopetustiloihin.
- Lisäksi on tarkasteltu opettajien työtiloja sekä tilankäytön yleisilmettä.

3. Arviointi tilankäytöstä ja tilatarpeesta

Opetushallitus esittää Lukioiden tilankäytölle oppilasmääräperusteiset tunnusluvut. 300 oppilaan lukiolle tunnusluku on 7.6 hym²/oppilas, jolloin koulun kokonaishyötyala on 2293 hym². 350 oppilaan lukiolle tunnusluku on 7.3 hym²/oppilas, jolloin koulun kokonaishyötyala on 2565. Opetushallituksen mukaan tilojen käyttö ja suunnittelu voidaan ko. normien sisällä suunnitella koulukohtaisesti.

Lukio vuosiviikkotunnit yleensä (opetushallitus) on 1.18, Kauniaisissa vuosiviikkotuntien määrä on huomattavasti normeja suurempi 1.71, jolloin opetustilojen opetushallituksen esittämä määrä voitaisiin kertoa 1.45:llä. GGS:ssä tähän ei kuitenkaan ole tarvetta, koska tilojen yhteiskäyttöä voidaan tehostaa yläkoulun kanssa. Verrantolaskelma on siis estetty opetushallituksen esittämän vuosiviikkotuntien mukaisesti 1.18.

Tilankäytön yleisilme:

Lukio sijaitsee ikään kuin yläasteen ”kainalossa”, lukiolla ei ole omaa aulatilaa. Käytävät ovat oppilaiden käytössä, ja ovat erittäin ahtaat. Lukiosta puuttuu ilmava keskeistila, joka toimisi myös oppilaiden kokoontumistilana sekä pienryhmätalana. Koulun kiertokäynnin perusteelle voidaan lisäksi todeta:

- Opettajilla on liian ahtaat työtilat
- Käytävätilat ovat liian ahtaat (aulatilaakin koulussa on yhteiskäytössä, mutta yläaste on ikään kuin vallannut ne omaan käyttöönsä)
- Opetustiloja on lukumääräisesti riittävästi, mutta ovat osin tilakohtaisesti pienikokoisia.

3.1. Laskelmien tulos 300 oppilasta / nykytilanne

Opetustilat:

- Yleisopetustiloja on nyt 661 ja aineopetustiloja 310 hym^2 .
- Yhteensä tiloja on 1417 hym^2 sekä lisäksi yhteiskäytössä liikunta- ja ruokalatilat.
- Yhteiskäytössä on myös kirjasto ja auditorio; kirjasto ja auditorio ovat kuitenkin pääasiassa yläasteen käytössä, auditoriossa on lisäksi elokuvanäyttämöjä.
- Lukion kokonaishyötyala lasketaan liikuntatiloista ja ruokalasta oppilaiden määrän suhteella. Lukiossa on nyt 293 oppilasta, yläasteella 333, suhdeluku on $0.88/2=0.44$.
- Yhteiskäytössä olevien liikuntatilojen hyötyala on $n.870 \times 0.44=383$, sekä ruokalan ja keittiötilojen hyötyala on $n.470 \times 0.44=207$ lukion osalta.
- Nyt lukion hyötyala on siis $1417 + 383 + 207=2007$ hym^2 .
- Opetushallituksen tunnuslukujen mukaan kokonaishyötyala pitäisi olla 2293, joten lukiolta puuttuu nyt **286** hym^2 .

Opettajien työtilat:

Opetushallituksen vanhan tilaohjelmaperusteisen ohjeen lukioille esittää opettajakohtaisen työtilan kooksi 6 m^2 / opettaja. Nyt opettajia on yhteensä 28, joista kahdella on työpiste yläasteen puolella, rehtorilla, erityisopettajalla sekä opinnohjaajalla on omat huoneet, joten työtilat pitäisi löytyä 23:lle ($23 \times 6=138 \text{ m}^2$). Työtiloja on nyt 89 m^2 , joten työtiloja puuttuu 49 m^2 .

3.2. Laskelmien tulos 350 oppilasta

- Jos oppilaiden suhde lukion ja yläasteen välillä pysyy samana; opetushallituksen tunnuslukujen mukaan kokonaishyötyala pitäisi olla 2565, joten lukiolta puuttuu nyt **558** hym^2 .

Opettajien työtilat:

- Opettajien määrä ei 350 oppilaan määrällä lisääny, jolloin opettajien työtilojen lisätarve pysyy samana (n.49 hym²).

4. Toimenpiteet

4.1 Nykytilanne

- Hyötyalaa tarvitaan lukiolle n.286 hym² lisää
- Lisätilan käyttö on suunniteltava erikseen, todennäköisesti esim. aineopetustilojen keskittäminen laajennukseen olisi järkevää, sekä tilojen uudelleenjärjestelyt muuttuvilta osin nykyisissä tiloissa.
- Nykyiset tilat ovat osin väärän kokoisia, varsinkin aineopetustilojen yksikkökoot ovat liian pieniä.
- Lisäksi on tutkittava nykyisten opetustilojen tilakokojen optimointia; onko esim. mahdollista suurentaa tai yhdistää nykyisiä opetustiloja.
- Laajennuksen yhteyteen on suositeltavaa sijoittaa lisäksi lukion oma aulatila, joka toimisi lukion keskeistilana ja myös oppilaiden kahvio / pienryhmätilana.
- Jatkosuunnittelussa voidaan lisäksi tutkia, onko mahdollista toteuttaa aulatila pääosin suositeltavan hyötyalan lisäksi ns. liikennetilana.

4.2 Oppilasmäärä lisääntyy 350:een

- Toimenpiteet kuten nykytilanteessa.
- Hyötyalaa tarvitaan lukiolle n.558 hym² lisää

Pinta-alamääritykset:

hym²

Hyöty-ala; suunnitelmasta tai rakennuksesta mitattu, eri toimintoihin käytettävien huoneiden ja tilojen pinta-ala.

Hyötyneliöihin ei lasketa käytävien, porrashuoneiden, teknisten tilojen, hormien tai rakenteiden pinta-alaa. Käsitettä käytetään tilaohjelman ja tavoitehinta- sekä rakennuskustannusarvion laatimisen yhteydessä.